

Både verre og bedre enn sitt rykte

La meg starte med en innrømmelse: Jeg har aldri selv besøkt det sagnomsust berømt-beryktede mørke nettet, også kjent som darknet eller dark web. Jeg våger likevel å påstå at jeg har ganske omfattende kunnskap om fenomenet basert på andre og troverdige kilder.

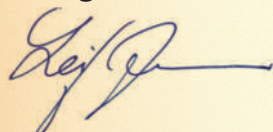
Med kjennskap til bare noen få av alle uhyrlighetene som finner sted der ute i mørket, er det lett å bare avvise hele den delen av internett som noe det ville vært om å gjøre å nedkjempe og bli kvitt snarest mulig, hvis det lot seg gjøre. Men det gjør det ikke.

Våpensalg, narkotikahandel, barneporno og annen kriminalitet er blant tingene det mørke nettet har blitt kjent for. Selv folk med inngående kjennskap til nettets mørkeste avkrokker innser at det nok finnes veldig mye mer av det slaget enn vi noenlunde normale internettbrukere har fantasi til å forestille oss.

Et annet og mer positivt perspektiv på det samme mørke nettet er at det også utgjør et glimt av håp for millioner av mennesker som lever i diktaturer og andre autoritære regimer der ytringsfrihet, mangfold og grunnleggende menneskerettigheter er fremmedord. Det er virkelig et dilemma.

Se side **34**

Vennlig hilsen

Leif Jonasson
Sjefredaktør

Farvel til usikre utvidelser

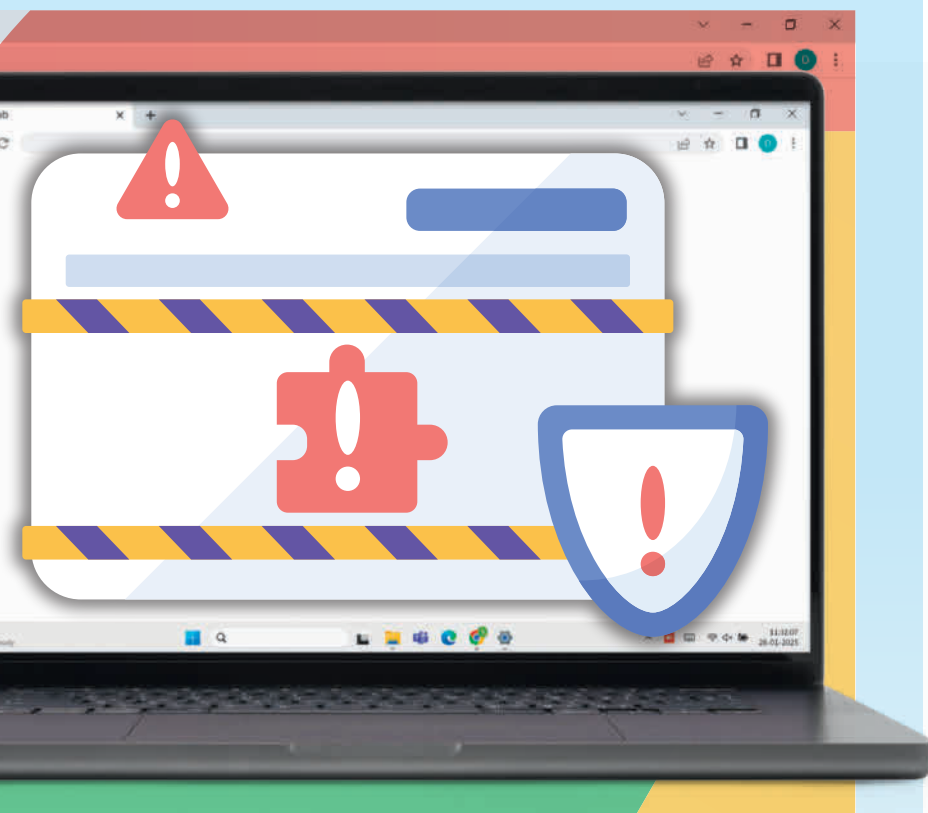
44 Google har begynt å deaktivere gamle utvidelser i nettleseren Chrome, fordi de er altfor usikre. Du bør også gi utvidelsene en gjennomgang og erstatte dem med nye og sikrere verktøy.

Full oversikt og god orden

12 Her får du fire nye og kraftfulle programmer som sørger for å gjenopprette ro og orden på pc-en.

4 Nye programmer

Vi presenterer de nye programmene som er klare til nedlasting på komputer.no.

6 Nyheter

Les om det nyeste pc-tilbehøret og de viktigste sikkerhetstruslene du bør være på vakt mot.

12 En grundig opprydding

Med fire nye, kraftfulle programmer kan du fjerne duplikater, programmer og midlertidige filer. I tillegg kan du lett endre filnavn og få bedre oversikt på Windows-maskinen.

22 Etikettene lager du selv

Nå kan du bruke en helt vanlig laser- eller blekk-skriver til å skrive ut etiketter til for eksempel syltetøy- og krydderglass.

28 Test

Denne gangen har vi blant annet hatt toppmodellen Galaxy S25 fra Samsung på testbenken. Her kan du lese ekspertens oppriktige mening.

34 En utflykt til den mørke siden

Journalist Steffen Nielsen har tatt turen ut på den mørke delen av nettet, slik at du slipper. Her får du svaret på hvordan og hvorfor.

40 Sikkerhetskopi av interne disk

I andre del av kurset om sikkerhetskopiering viser vi hvordan du kan lagre en komplett kopi av hele diskene og partisjoner.

44 Nye og sikre utvidelser til nettleseren

Nå avvikler Google de usikre utvidelsene til Chrome. I stedet får du her åtte nye og gode alternativer som er fullstendig sikre.

52 Verdens største leksikon på pc-en

Du kjenner sikkert nettleksikonet Wikipedia, som normalt brukes i nettleseren. Nå er det endelig mulig å installere det som et Windows-program.

56 Spør oss

Denne gangen svarer våre dyktige eksperter på 13 nye spørsmål i den faste spalten.

Nytt tema?

56 En leser minnes temaene i det gamle Windows 95 og skriver til Spør oss-spalten. Vi viser hvordan det er mulig å skifte tema også i Windows 10 og 11.

Hjemmelagd syltetøy og ditto etiketter

22 Design og skriv ut flotte, selvklebende etiketter på din egen skriver.

NYE PROGRAMMER

Denne gangen får du en fin samling av verktøy til rydding og organisering i Windows. Dessuten får du hele 35 000 morsomme og flotte clipart-bilder som er perfekte til alle tenkelige kreative prosjekter på maskinen.

Absolute Uninstaller

Avinstaller programmer med Absolute Uninstaller og kvitt deg med alle filrestene.

Anti-Twin

Anti-Twin ser etter duplikatfiler i mappene, slik at du kan slette dem du ikke trenger.

ReNamer Lite

Beskrivende filnavn gir bedre oversikt over alle data.

TempCleaner

Med TempCleaner kan du fjerne midlertidige filer og frigjøre plass.

Wikipedia

Nå kan du installere leksikonet Wikipedia på en pc med Windows 10 eller 11.

WPclipart

Her får du hele 35 000 feiende flotte clipart-bilder som kan brukes til så mangt.

De generiske navnene på bildefiler fra mobil og digitalkamera sier lite om hva bildene viser. Det gjør det vanskelig å rydde.

Bruk beskrivende navn på filene

Du gjør oppgaven urimelig vanskelig for deg selv hvis de digitale bildene på pc-en har filnavn som for eksempel starter med IMG og slutter med et nummer.

Det er likevel slik de fleste digitalkameraer og telefoner lagrer bildefiler, og det er umulig å bli klok på navnene hvis du for eksempel vil rydde opp i bildene fra sommerferien i Madrid eller Lofoten. Med ReNamer

Lite, som du kan laste ned fra komputer.no/2507, er det ganske enkelt å sette nye navn på hele bildesamlingen. Alt du må gjøre er å markere alle bildene fra en gitt hendelse og skrive en forklarende tittel. Deretter sørger programmet selv for å nummerere bildene fortløpende. Selvfølgelig kan du også bruke ReNamer til å endre navn på musikkfiler og andre filtyper.

Lynrask opprydding

Har du et par sekunder til rådighet? Da har du også tid til å få ryddet på maskinen ved hjelp av programmet TempCleaner, som enkelt fjerner alle overflødige og midlertidige filer fra Windows.

Nå kan du slette midlertidige filer på noen sekunder.

Slett halvparten av bildene

Har du de samme bildefilene flere steder på harddisken? Da utnytter du plassen dårlig. Bruk Anti-Twin til å finne bilder som er lagret flere steder på maskinen.

Har du to stykk av samme bilde, kan du slette det ene.

Det er lov å angre på valg man har tatt

Selv om vi ofte anbefaler at du installerer et nytt program som kan omtrent det samme som et vi har omtalt tidligere, kan du fortsatt laste ned de gamle programmene fra nettsiden vår.

Fra tid til annen finner vi nye programmer som i større eller mindre grad minner om noe vi har omtalt tidligere. I de tilfellene gjør vi som regel oppmerksom på det på slutten av artikkelen, der du ser hvilket program det nye programmet erstatter, slik at du slipper å fylle harddisk eller SSD til bristepunktet med ting du ikke trenger.

Det er likevel sjelden at to forskjellige programmer gjør *nøyaktig* det samme. Ofte er det snarere snakk om overlappende funksjoner, slik at det nye programmet for eksempel utmerker seg ved å være særlig godt til å rydde opp i visse filtyper, mens det tidligere programmet kunne ha andre fordeler.

Det er selvsagt opp til deg å velge om du vil følge forslagene våre om å fjerne de tidligere programmene fra harddisken. Hvis du liker og har plass til programmet vi har anbefalt tidligere, kan du godt ha både det gamle og det nye programmet installert. Det eneste unntaket er antivirus- og andre sikkerhetsprogrammer.

Hvis du har avinstallert et godt program vi har skrevet om tidligere og skulle komme til å angre, kan du nesten alltid finne både det gamle og det nye programmet på nettsiden vår. Valget er ditt.

Ditt eget pc-leksikon

For noen tiår siden gikk dørselgere gatelangs og solgte ørtenbinds leksikon, gjerne på avbetaling over flere år. Senere kom cd-versjoner av oppslagsverkene.

Deretter kom Wikipedia, og resten er historie, bortsett fra at vi nå kan installere sistnevnte som et program på vår egen pc.

Fordelen med det er at du ikke lenger behøver å åpne wikipedia.org i nettleseren når det er noe du vil spørre det digitale orakelet om.

I stedet kan du åpne programmet Wikipedia og finne all verdens informasjon om stort og smått direkte fra skrivebordet. Det gir en langt bedre brukeropplevelse.

Den trykte versjonen av leksikonet har hatt sin tid, litt som med dampmaskinen.

Last ned 35 000
clipart-bilder til pc-en.

Super grafikk til alle formål

En velvalgt clipart-figur kan være akkurat det som skal til for å friske opp en ellers kjedelig og kanskje litt pompøs festsang eller invitasjon.

Du husker kanskje de små grafikkfilene fra pc-ens barndom som en slags makker til tekstbehandlingsprogrammet, men clipart lever faktisk i beste velgående.

Vi har satt sammen en pakke med hele 35 000 forskjellige figurer, som du kan du laste ned fra adressen komputer.no/2507. Grafikkfilene kan du bruke til å piffe opp gratulasjoner, invitasjoner, bursdagskort eller etiketter du skriver ut selv.